GEMEENTE Arnhem

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Hoofdinspecteur K. Louwes

Datum : 1 juli 2021
Uw kenmerk : IGJ/210615-MIJ/TT103310
Zaaknummer : 586540
Contactpersoon : Michiel Noordanus
Telefoonnummer : 026 3774978

Onderwerp: Vervolgtoezicht Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd,
Voortgangsrapportage Gelderland

Geachte mevrouw Louwes,

Op 15 juni hebben we de concept-voortgangsrapportage Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd ontvangen die u heeft opgesteld voor Gelderland. Wij waarderen het dat we de gelegenheid krijgen om op dit concept te kunnen reageren. Tijdens het bovenregionaal bestuurlijk overleg jeugdzorg in Gelderland op 30 juni hebben we de rapportage besproken, samen met de vertegenwoordigers van de vier GI's in onze regio[1]. Wij herkennen hierin de knelpunten in de praktijk die u eerder al in beeld heeft gebracht:

- het lukt GI's (Jeugdbescherming Gelderland en Leger des Heils J&R) niet altijd om tijdig een vaste jeugdbeschermer in te zetten;
- het lukt nog niet altijd om tijdig een gedragen koers uit te zetten;
- het lukt onze gemeenten niet altijd om tijdig, passende hulp beschikbaar te stellen.

De knelpunten die u rapporteert zijn bij ons bekend. De oorzaken zijn divers en de oplossingen zijn niet altijd eenvoudig te realiseren. Zo is de arbeidsmarkt nog steeds een knelpunt. Het vak van jeugdbeschermer wordt helaas niet aantrekkelijk gemaakt met alle negatieve aandacht in de media.
Er gaat gelukkig ook heel veel goed in Gelderland, maar het moet beter. De signalen bevestigen de noodzaak om te komen tot nieuwe afspraken en daden. Om die reden hebben we in april 2020 de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB) opgesteld. Deze Verbeteragenda is het vertrekpunt geweest voor een jaar lang intensieve gesprekken tussen betrokken organisaties in Gelderland. U constateert dat de Verbeteragenda zich vooral op de lange termijn richt, maar dat voor de korte termijn de resultaten nog onvoldoende zichtbaar zijn.
Met enige trots kunnen we u mededelen dat we op 30 juni een belangrijke stap hebben gezet. Voor heel Gelderland hebben we een groot aantal afspraken gemaakt, die gaan helpen om de aangegeven knelpunten op te lossen.

[1] In Gelderland zijn vier Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming actief: Jeugdbescherming Gelderland, William Schrikker Stichting, Leger des Heils JB/JR en Jeugd Veilig Verder (Jeugdbescherming Amsterdam).

Wij hebben vandaag de volgende afspraken gemaakt:

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland; uniform betekent dat vanaf 1-1-2022 alle 7 regio's gaan werken met dezelfde contracten, tarieven, voorwaarden en tegenprestaties. Deze contracten worden nu voorgelegd aan de zeven regio's en zullen komend najaar worden ingeregeld in de regionale inkooporganisaties. We blijven de voortgang op deze contracten op Gelders niveau nauw volgen en sturen hier zo nodig op bij;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen voort op de, in het najaar vastgestelde , Visie 'Gelderse kinderen en gezinnen goed beschermd'. De bouwstenen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Het helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

De afspraken die nu gemaakt zijn betekent niet dat we klaar zijn. Integendeel, veel afspraken moeten nog omgezet worden in daden. Maar we zijn er van overtuigd dat de afspraken wat gaan opleveren:

- We werken vanuit één visie en gezamenlijke kernwaarden.
- We verstevigen de samenwerking van professionals op lokaal niveau, door te investeren in een steunstructuur voor contractbeheer, in lokale samenwerkingsbijeenkomsten en lokale leergroepen, zodat zij de ruimte krijgen om elkaar en elkaars werkwijze te leren kennen.
- We bereiden in zeven jeugdhulpregio’s toekomsttuinen voor, waardoor professionals van lokale teams, GI, VT en de RvdK gezamenlijk kunnen oefenen hoe door kennis en kunde te bundelen en intensief samen te werken, een integrale gezinsgerichte en domein overstijgende aanpak vorm kan krijgen. Daarmee oefenen we in het verkorten van de keten. Van estafettemodel naar teammodel.
- We hebben één werkwijze voor alle Gelderse Jeugdbeschermingstafels. Voor gezinnen en professionals is helder wat zij kunnen verwachten qua werkwijze, ongeacht de woonplaats van het gezin.
- We vereenvoudigen het aanmeldproces jeugdhulp, door nog maar twee aanmeldroutes in Gelderland te hanteren, nog maar één aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp te gebruiken en een meer generieke manier van het bepalen van jeugdhulp te ontwikkelen. Dit geeft de jeugdbeschermer veel minder administratieve en organisatorische lasten, waardoor hij meer tijd kan besteden aan zijn kinderen en gezinnen.
- We hebben nu voor heel Gelderland uniforme contracten, met uniforme voorwaarden, uniforme tarieven en uniforme producten. Dit draagt bij aan het terugdringen van bureaucratie.
- Tegenover deze uniforme tarieven staan prestatieafspraken, die zorgen voor een meer efficiënte bedrijfsvoering bij de GI’s en de gemeenten, die zorgen voor het terugdringen van het aantal maatregelen en het verlagen van de kosten van bepalingen jeugdhulp.

- Met de uniforme tarieven kunnen GI's investeren in de gezinnen die dat nodig hebben. De caseload daalt en er is meer budget om te investeren in het personeel. Dit draagt bij aan het terugdringen van het ziekteverzuim en het verloop van personeel. Ook werken we samen aan het werven van jeugdbeschermers.
- Ook wordt contractueel vastgelegd dat jeugdbeschermers met de lokale teams afstemmen over welke hulp wordt ingezet. Lokale teams hebben vóór 1-1-2022 actueel inzicht in het beschikbare zorgaanbod om zo tijdige en passende hulp voor jeugdigen te realiseren.
- Uiteindelijk zorgen deze afspraken er voor dat kwetsbare kinderen en gezinnen goed beschermd worden en tijdig, passende hulp krijgen.

Ten aanzien van de regionale rapportage hebben wij nog de volgende opmerkingen:

- In de rapportage wordt een paar keer naar de gemeente Apeldoorn en de regio Midden-IJssel / Oost Veluwe verwezen. Deze regio leek in eerste instantie een relatief hoog aantal wachtenden op passende hulp te hebben (pagina 10). Achteraf bleek de lijst onjuist te zijn, dit is door de betreffende GI beaamd. Wat betreft de samenwerking tussen GI en het CJG (lokale team) is deze net als elders in Gelderland gericht op partnerschap en het snel zoeken naar de beste passende jeugdhulp. Met het doorvoeren van de bouwstenen van de Gelderse Verbeteragenda zal deze huidige werkwijze worden aangepast aan de gezamenlijke afspraken die GI’s en gemeenten daarover hebben gemaakt.

Ten aanzien van de door u geformuleerde concrete verwachtingen:

- De afspraken ten aanzien van de Doorbraakaanpak zijn inmiddels ingepast in de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp.
- Daarmee maken wij het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.
- Wij zullen binnen drie maanden een plan van aanpak aan u voorleggen dat zal leiden tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Tot slot: We hebben vertrouwen in de koers van de GVJB en de afspraken die we nu hebben gemaakt. We realiseren ons dat de jeugdzorg al sinds vele jaren een grote mate van complexiteit kent en erkennen dat er soms fouten worden gemaakt of procedures tijdelijk niet optimaal verlopen. Dat betekent dat we niet elke dag willen inspringen op casuïstiek die op enige locatie in Gelderland mis dreigt te lopen. We blijven alle partners op hun verantwoordelijkheid aanspreken en investeren in duurzaam partnerschap. De door het Rijk aangekondigde extra middelen maken deze investeringen gelukkig ook

weer mogelijk. We zijn erg benieuwd of u de verbeteringen in de praktijk terug zal zien. Wij blijven hierover graag met u in gesprek.

Mede namens de verantwoordelijke bestuurders in Gelderland,

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
namens het college,

Ellen Krabbenborg
Programmamanager Zorg Dichterbij

Bijlage: korte reactie in max. 600 tekens:

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:
Op 30 juni 2021 hebben de zeven jeugdhulpregio's samen met drie Veilig Thuis-organisaties, vier Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken gemaakt over het verbeteren van de bescherming van kinderen en gezinnen in Gelderland.

- Er liggen uniforme contracten met de vier GI's in Gelderland, gereed om per 1-1-2022 in te voeren;
- Er liggen acht bouwstenen voor samenwerken aan de praktijk; deze bouwen geven aan hoe professionals in de komende jaren met elkaar gaan samenwerken aan een betere bescherming. Dit helpt bij de cultuurverandering die noodzakelijk is.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

- De nieuwe tarieven voor de GI's maken het mogelijk om te investeren in personeel en daarmee een verlaging van de caseload en om meer aandacht aan de kwetsbare gezinnen te besteden.
- De afspraken over de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp maken het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee geven we geen garantie af dat het altijd 'tijdig' lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren.

- Binnen drie maanden stellen wij een plan op dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen, de essentiële functies in Gelderland, waaronder de jeugd-GGZ en specialistische 24-uurs zorg.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?
Kwetsbare kinderen en gezinnen worden in Gelderland goed beschermd. De nieuwe afspraken helpen bij het vrijmaken van meer tijd en aandacht voor de gezinnen, een kortere beschermingsketen en meer snelheid bij het inzetten van jeugdbeschermers en passende hulp.